Školní program proti šikanování je součástí Preventivního programu školy ZŠ Zubří.

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

2020/2021

Základní škola Zubří, okres Vsetín

Hlavní 70, 756 54 Zubří

Platnost od 1. září 2020

Jediné, co zlu stačí k vítězství, je, aby dobří lidé zůstali pasivní.

(Edmund Burke)

1 DOKUMENTY, LITERATURA, WEBOVÉ STRÁNKY, KONTAKTY

1. 1 Základní dokumenty a literatura

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.: 21291/2010-28
- KOLÁŘ, Michal. *Nová cesta k léčbě šikany.* Praha: Portál, 2011. 336 s. ISBN 978-80-7367-871-5

1. 2 Webové stránky s tématikou školní šikany a kyberšikany

- www.sikana.org
- www.sikana.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.e-nebezpeci.cz
- http://www.bezpecnyinternet.cz/
- www.ncbi.cz

1. 3 Kontakty

- Sdružení Linka bezpečí (116 111) www.linkabezpeci.cz
- Online schránka důvěry Nenech to být www.nntb.cz
- Online poradna projektu E-Bezpečí www.napisnam.cz

- Poradna webu Minimalizace šikany www.minimalizacesikany.cz
- Internet poradna www.internetporadna.cz
- Kontaktní centrum www.Horka-linka.cz
- Poradna E-Bezpeci www.napisnam.cz

2 ŠKOLA V PREVENCI ŠIKANOVÁNÍ

Základem prevence šikanování a násilí na škole je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli). Škola při efektivní realizaci prevence šikanování usiluje o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem:

- podporuje solidaritu a toleranci;
- podporuje vědomí sounáležitosti;
- uplatňuje spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt;
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

2. 1 Zmapování situace na škole

Viz výsledky anonymního dotazníkového šetření, které jsou uvedeny ve Vyhodnocení školních dotazníků 2018/2019 a které posloužily k vypracování Preventivního programu školy 2019/2020.

Ve školním roce 2019/2020 vzhledem k situaci a uzavření škol, dotazníkové šetření neproběhlo.

2. 2 Školní řád

Škola má ve školním řádu zakomponován kategorický zákaz chování mající charakter šikanování a opatření, která se váží k tomuto závažnému porušení školního řádu, a zpracovaná pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy). Součástí tohoto textu je i stanovení kázeňských opatření při nedodržování těchto pravidel.

2. 2 Pedagogičtí pracovníci

- Budou sledovat situaci ve třídách, především změnu v chování jednotlivých žáků.
- Spolupracovat s kolegy ve škole, ptát se na chování žáků v jiných hodinách, o přestávkách.
- Zajímat se o problematiku šikanování – další vzdělávání, studium odborné literatury.
- Citlivě pracovat s žáky své třídy v třídních hodinách.
- Při řešení problémů spolupracují s vedením školy, výchovným poradcem a metodikem prevence.

Třídní učitel žákům zdůrazní, na koho se mají obrátit, pokud jsou obětí šikany, nebo byli svědky šikany:

- třídní učitel;
- školní metodik prevence Mgr. Kateřina Ulrychová, školní metodik prevence pro 1. stupeň Mgr. Petra Ondřejová;
- výchovná poradkyně Mgr. Gabriela Cábová;
- ředitel školy Mgr. Stanislav Petružela;
- zástupce ředitele školy Mgr. Svatava Martinátová (1. stupeň), Mgr. Tomáš Randýsek (2. stupeň) ;
- rodiče;
- někomu, komu důvěřuje;
- online schránka důvěry Nenech to být;
- Linka bezpečí tel. 116 111

2. 3 Programy primární prevence

Z programů primární prevence jsou vybírány takové, které se snaží upevňovat v žácích přátelství, tolerantnost vůči ostatním, sounáležitost.

Více viz Preventivní program školy 2019/2020.

2. 4 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou se školním programem proti šikanování seznámeni na třídních schůzkách a prostřednictvím internetových stránek školy, či nástěnky metodika prevence.

- Konzultační hodiny školního metodika prevence, výchovného poradce, ředitele školy
- Třídní schůzky
- Informační letáky, dopisy
- Nástěnky

3 KRIZOVÝ PLÁN PŘI ZJIŠTĚNÍ, ŽE ŽÁK ŠIKANUJE

1. Žák je přistižen při šikaně v areálu školy pedagogickým či neped. pracovníkem		
2. Ihned informuje tyto osoby:	I. stupeň Školního metodik prevence Mgr. Petra Ondřejová Zástupce ředitele školy Mgr. Svatava Martinátová Ředitel školy Mgr. Stanislav Petružela	II. stupeň Školní metodik prevence Mgr. Kateřina Ulrychová Zástupce ředitele školy Mgr. Tomáš Randýsek Ředitel školy Mgr. Stanislav Petružela
POSTUPUJE SE PODLE METODICKÉHO POKYNU MŠMT – 21149/2016		

3. Školní metodik prevence rozhodne, zda škola míru šikany:	
ZVLÁDNE ŠMP, VP pohovor s: a) obětí – zjistit četnost, formu šikany, příčinu, poskytnout pomoc a radu b) agresorem – zjistit příčiny jednání, informovat rodiče, následná řešení • řešení (v závislosti na průběhu pohovoru): výchovná komise, usmíření, omluva, náhrada škody, pomoc, rada, OSPOD, PČR	**NEZVLÁDNE** pomoc odborníků • škola izoluje oběť • škola izoluje agresora, aby se zabránilo domluvě na křivé výpovědi • pokračující pomoc oběti (např. zavolat lékaře) • oznámit na: OSPOD, PČR, ZZS • informovat rodiče • vyšetřování

4. Zpětná vazba a opatření – doporučit rodičům oběti pomoc odborníků, třídní hodina (rozhovor s třídním kolektivem, oznámení o potrestání agresora), preventivní aktivity

4 KRIZOVÝ PLÁN PŘI ZJIŠTĚNÍ KYBERŠIKANY

<table>
<tr><th>A) Kyberšikana ve škole</th><th>B) Kyberšikana mimo školu</th></tr>
<tr><td colspan="2">1 Pedagogický či nepedagogický pracovník ihned informuje:</td></tr>
<tr><td colspan="2">I. stupeň
Školní metodik prevence Mgr. Petra Ondřejová
Zástupce ředitele školy Mgr. Svatava Martinátová
Ředitel školy Mgr. Stanislav Petružela
II. stupeň
Školní metodik prevence Mgr. Kateřina Ulrychová
Zástupce ředitele školy Mgr. Tomáš Randýsek
Ředitel školy Mgr. Stanislav Petružela</td></tr>
<tr><td>ŠMP, vedení školy provede rozhovory, zjistí závažnost, míru obvinění, potvrzení činu, při zjištění, že škola kyberšikanu:
a) zvládne – oběť (zajistit ochranu, důkazy, informovat rodiče, poskytnout kontakt na odborníka), agresor (informovat rodiče, blokovat agresora, zajistit důkazy, dle závažnosti řešit s OSPOD Rožnov pod Radhoštěm, PČR
b) nezvládne – oddělit agresora a oběť, informovat rodiče, PČR, OSPOD, odborníky IT</td><td>Informovat rodiče oběti i agresora, poskytnout pomoc, radu, kontakty, v případě závažnosti předat PČR, OSPOD</td></tr>
</table>

Zpětná vazba, opatření – za kyberšikanu ve škole nese odpovědnost škola, udělá opatření, aby minimalizovala možnost opakování

5 PRO RODIČE

„Obětí šikany může být i vaše dítě.“

5. 1 Příklady varovných signálů

- Za dítětem domů nedochází žádný spolužák, zdá se, že nemá žádné kamarády.
- Dítě je zaražené, posmutnělé, až depresivní, nemluví o tom, co se děje ve škole.
- Špatně usíná, má poruchy spánku, zdají se mu hrůzostrašné sny.
- Dojde k výraznému zhoršení prospěchu, je nesoustředěné, bez zájmu.
- Často ho před odchodem ze školy bolí hlava, břicho atd. Podobné stavy má i po příchodu ze školy.
- Dítě často navštěvuje lékaře, znenadání se objeví neomluvená absence.
- Dítě chodí do školy nebo ze školy oklikami.
- Přichází domů s potrhaným oblečením, poškozenými školními pomůckami nebo bez nich.
- Často mu nevychází kapesné, ztrácí ho, požaduje další peníze.
- Dítě přichází domů vyhladovělé, i když dostává svačiny a obědy má zajištěny.
- Nedokáže uspokojivě vysvětlit svá zranění.
- Vyhrožuje sebevraždou, nebo se o ni dokonce pokusí.

5. 2 Pomoc dítěti

- Nenechávejte v tom dítě samotné, ale poskytněte mu oporu!
- Řešením nejsou rady typu „nebuď baba, braň se“!
- Neříkejte si, že dítě to musí vydržet, přečkat!

- Informujte školu – ředitele, třídního učitele, školního metodika prevence, výchovného poradce.

5. 3 Pomoc dítěti – kyberšikana

- Zajistěte, aby dítě vědělo, že všechna pravidla chování při kontaktu s ostatními lidmi jsou stejná jako v reálném životě.
- Učte své děti vhodnému chování na internetu. Seznamte je s pravidly používání internetu či mobilního telefonu.
- Buďte vzorem vhodného užívání moderních technologií.
- Sledujte aktivity svých dětí, když jsou online. Zajímejte se o to, k čemu vaše dítě mobilní telefon či internet používá.
- Používejte filtrační a blokační software
- Všímejte si varovných znaků toho, že se děje něco neobvyklého. Jak se dítě při elektronické komunikaci chová, včetně reakcí dítěte na vaši přítomnost.
- Kultivujte a udržujte se svými dětmi otevřenou a upřímnou linii komunikace. Dejte dítěti najevo, že za vámi může přijít s problémem.

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

2020/2021

Vyhotovila: Mgr. Kateřina Ulrychová

Schválil: Mgr. Stanislav Petružela

V Zubří 28. srpna 2020